

Inventering av Fladdermöss i Södermanlands län inom projektet LIFE RestoRED

LIFE19/NAT/SE/000172

Titel: Inventering av fladdermöss i Södermanlands län inom projektet LIFE RestoRED
LIFE19/NAT/SE/000172

Utgiven av: Länsstyrelsen i Södermanlands län

Utgivningsår: 2024

Författare: Karl-Joel Sundholm

Inventering: Envirot Planning AB

Foto:

Diariernr: 512-

Rapportnr:

ISSN-nr

Rapporten finns på: www.lansstyrelsen.se/sodermanland/publikationer
eller kan beställas hos Länsstyrelsen i Södermanlands län, 611 86 Nyköping,
Tel: 010-223 40 00

Innehållsförteckning

Summary	4
Sammanfattning	4
Bakgrund	5
Metodik.....	6
Resultat	6
Diskussion och slutsatser	8
Källor	9
Webb.....	9
LIFE-programmet.....	9

Summary

In July 2021, Envirot Planing AB carried out an inventory of bats at the Natura 2000 areas of Lövön and Gripsholm's deer pastures on behalf of the County Administrative Board of Södermanland

The assignment is part of the EU project LIFE RestoRED during the period 2021-2027. The inventory was carried out using autoboxes that recorded bat sounds for two consecutive nights

During the inventory at Lövön, three species were noted, natter's bat, soprano bat, northern bat and undetermined species from the genus Myotis.

During the inventory in Gripsholm's hjorhågn, three species were also noted, common noctule, soprano bat, northern bat and undetermined species from the genus myotis

Sammanfattning

Envirot Planing AB utförde under juli 2021 på uppdrag av Länsstyrelsen i Södermanlands län en inventering av fladdermöss vid Natura 2000-områdena Lövön samt Gripsholms hjorthagar

Uppdraget ingår i EU-projektet LIFE RestoRED under perioden 2021-2027. Inventeringen utfördes med hjälp av autoboxar som spelade in fladdermusljud under två på varandra följande nätter i juli 2021.

Vid inventeringen vid Lövön noterades tre arter, fransfladdermus, dvärgfladdermus, nordfladdermus samt obestämda arter från släktet myotis.

Vid inventeringen i Gripsholms hjorthager noterades också tre arter, större brunfladdermus, dvärgfladdermus, nordfladdermus samt obestämda arter ur släktet myotis

Bakgrund

Projektet LIFE RestoRED har som syfte att genom restaurering förbättra bevarandestatusen för hotade naturtyper i totalt 15 utpekade Natura 2000-områden i Södermanlands län.

Uppföljning av fladdermusfaunan är viktig eftersom denna däggdjursgrupp är en betydelsefull del av den biologiska mångfalden och som kräver stor hänsyn. Fladdermöss svarar också relativt snabbt på förändringar i sin livsmiljö och är därför en bra indikator för ett områdes betydelse för den biologiska mångfalden.

I Södermanland har vi valt att följa upp fladdermusfaunan i två natura 2000-områden. Lövön (SE 0220344) och Gripsholms hjorthage (SE0220085). Första uppföljningstillfället har genomförts inom projektet regional miljöövervakning. Inventeringen utfördes i juli 2021 av Envirot Planning AB.

Gripsholms hjorhage domineras av grova ekar men i sydväst är ett stort område i slutningen ned mot Mälaren bevuxet med ganska grova tallar. Lindar med ansenliga dimensioner förekommer också liksom alm, ask, bok, asp och vårtbjörk. I öster finns ett helt öppet område.

Lövön utgörs av en halvö i östra delen av Hjälmaren. Den är en av Sörmlands största sammanhängande ädellövmiljöer. Området har en mosaikartad struktur med dominans av ädellövträd med arter som ek, lind, ask och alm. Här finns även rikligt med trivialöv och även gran och tall. I buskskiktet är hassel talrikt. Andra vanliga buskar är nypon, hagtorn, skogstry och måbär. Kombinationen av mer slutna partier varvat med mer öppna delar ger området dess karaktär och biologiska mångfald.

Syftet med uppföljningen är att få bättre kunskap om fladdermusfaunan i de olika områden och på så sätt förbättra och bevara fladdermössens livsmiljöer i områdena. Resultatet kommer att vara till hjälp vid planeringen av åtgärder i området och visa om åtgärderna har varit gynnsamma för fladdermössen.

Tidigare kända uppgifter om fladdermöss i undersökningsområdena

Länsstyrelsen i Södermanland har tidigare, som en del av skogsprogrammet inom den regionala miljöövervakningen 1999, utfört fladdermusinventeringar på Lövön och i Gripsholms hjorthage. På Lövön noterades då sex arter och i Gripsholms hjorthage fyra arter. Två arter, Mustaschfladdermus (*Myotis mystacinus*) och taigafladdermus (*Myotis brandtii*) är nästan omöjliga att särskilja och har därför räknats som en art.

Artlista Lövön 1999
Vattenfladdermus (<i>Myotis daubentoni</i>)
Mustasch-/tajgafladdermus (<i>Myotis mystacinus/brandtii</i>)
Dvärgpipistrell (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>)
Gråskimlig fladdermus (<i>Vespertilio murinus</i>)
Nordfladdermus (<i>Eptesicus nilssonii</i>)
Större brunfladdermus (<i>Nyctalus nactula</i>)

Artlista Gripsholms hjorthage 1999
Vattenfladdermus (<i>Myotis daubentoni</i>)
Dvärgpipistrell (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>)
Nordfladdermus (<i>Eptesicus nilssonii</i>)
Större brunfladdermus (<i>Nyctalus nactula</i>)

I samband med planerandet av en vindpark vid Stora Uvberget i närheten av Lövön utförde Naturcentrum AB en fladdermusinventering. På Lövön noterades då 8 arter. Mustaschfladdermus och taigafladdermus har inte kunnat särskiljas och räknas som en art.

Artlista Lövön 2019
Nordfladdermus (<i>Eptesicus nilssonii</i>)
Sydfladdermus (<i>Eptesicus serotinus</i>)
Dvärgpipistrell (<i>PipistrellusPygmaeus</i>)
Större brunfladdermus (<i>Nyctalus noctula</i>)
Mindre brunfladdermus (<i>Nyctalus leisleri</i>)
Vattenfladdermus (<i>Myotis Daubentionii</i>)
Mustasch/Taigafladdermus (<i>Myotis mystacinus/brandtii</i>)
Fransfladdermus (<i>Myotis nattereri</i>)

Metodik

Inventeringen genomfördes under 2 nätter mellan 19 – 21 juli 2021 med hjälp av autoboxar (Pettersson D500X), en per lokal. Autoboxarna noterar och spelar in ultraljud från födosökande fladdermöss under tiden 21:40 - 04:00 vilket sedan lagras på lokala minneskort för senare analys. Fladdermössen födosöker med hjälp av olika ultraljudsfrekvenser och arterna särskiljs med hjälp av specifika datorprogram. För vissa sällsynta och hotade arter verifieras bestämningen vid granskning av en nationell valideringsgrupp

Resultat

Inventeringen genomfördes 2 nätter mellan 19 – 21 juli 2021. På Lövön noterades totalt tre arter samt obestämda individer ur släktet *Myotis* och obestämda arter till (tabell 1). Även i Gripsholms hjorthage noterades tre arter, obestämda arter ur släktet *myotis* samt några som inte kunde bestämmas till släkte. (tabell 2)

Lövön

Artlista Lövön 2021			
Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Rödlistekategori	Totalt antal observationen
<i>Myotis nattereri</i>	Fransfladdermus		2
<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	Dvärgfladdermus		10
<i>Eptesicus nilssonii</i>	Nordfladdermus		2
<i>Myotis sp</i>			104

Gripsholms hjorthage

Artlista Gripsholms Hjorthage 2021			
Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Rödlistekategori	Totalt antal observationen
<i>Nyctalus noctula</i>	Större brunfladdemus		1
<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	Dvärgfladdermus		699
<i>Eptesicus nilssonii</i>	Nordfladdermus		399
<i>Myotis sp</i>			80

Diskussion och slutsatser

Sammanlagt för de båda områdena noterades fyra arter samt obestämda arter inom släktet *Myotis*. Då endast en autobox i vardera området användes vid inventeringen kan man anta att flera arter kan förekomma i områdena, vilket tidigare undersökningar i områdena visar. För att få en fullständig bild av fladdermusfaunan i områdena krävs troligen en mer omfattande inventering med flera autoboxar samt även manuell inventering.

Tidigare inventeringar i och kring lövön har noterat åtta olika arter av fladdermöss. Flera av de arter som är noterade är arter som främst söker föda i glesa lövskogar och brynmiljöer. De tilltänkta åtgärderna i området med röjningar för att friställa gamla grova träd och glesa ut i träd och buskskiktet kommer troligen att gynna fladdermössen i Natura 2000-området. Dels genom att gynna insektsproduktionen och dels att på sikt gynna tillgången på boplatser.

Källor

Ahlén, I. (2011). *Fladdermusfaunan i Sverige - Arternas utbredning och status. Kunskapsläget 2011*. Fauna och Flora 106: 2–16.

Naturvårdsverket (2021). *Undersökningstyp fladdermöss – artkartering*. Version 1:2, 2021-04-14. I: Programområde: Landskap, Skog, Jordbruksmark.Handledning för miljöövervakning. Naturvårdsverket

SLU Artdatabanken (2020). *Rödlistade arter i Sverige 2020*. SLU, Uppsala

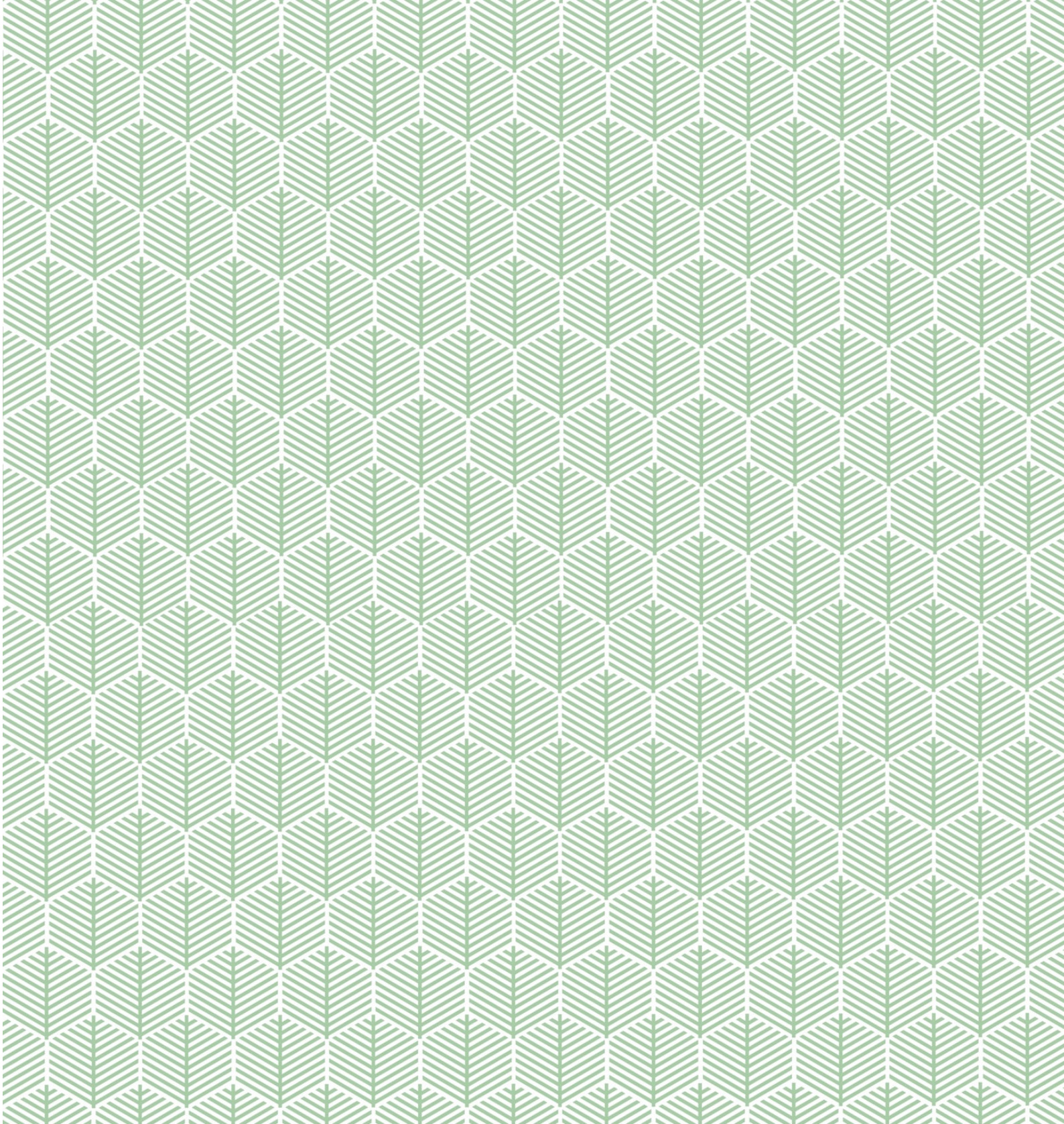
LIFE-programmet

Den här rapporten har producerats med stöd av Europeiska kommissionens LIFE-program.

Ståndpunkter och faktainnehåll representerar projektet LIFE RestoRED och representerar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens eller byrån CINEAs uppfattning eller ståndpunkt.

This report is produced with the contribution of the LIFE Programme of the European Union.

The views and opinions expressed in this report are those of the LIFE RestoRED project and do not necessarily represent the policy or position of the European Commission or the agency CINEA.

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

Länsstyrelsen Södermanlands län

Besöksadress: Stora Torget 13 • Postadress: 611 86 Nyköping

010-223 40 00 • sodermanland@lansstyrelsen.se • www.lansstyrelsen.se/sodermanland